

Τα Ελπιστευτικά...
Τα Ευχισία Τεχνικά...

Γράφει η Ελένη Μπίστικα

Θυμίαμα και θάμβος Βυζαντίου

στην έκθεση της Βασιλικής Ακαδημίας Τεχνών, στο Λονδίνο, σε συνεργασία με το Μουσείο Μπενάκη

Πστέ τόσο πολλοί δεν συνετέλεσαν σε μια τόσο μεγάλη νίκη της τέχνης, για να παραφράσουμε τη ρήση του Τσάρντολ! Πραγματική μετακίνηση πληθυσμού προσωπικότητων σήμανε για τα επίσημα εγκαίνια της έκθεσης «Byzantium 330 - 1453», που διοργάνωσε η Βασιλική Ακαδημία Τεχνών, στο Λονδίνο, με τη συνεργασία, για πρώτη φορά, του Μουσείου Μπενάκη. Και τα οποία εγκαίνια τέλεσε ο ίδιος ο πρωθυπουργός κ. Κώστας Καραμανλής που ήρθε στο Λονδίνο για πολιτικές συνομιλίες με τον αμόλογο του Βρετανό Γκάρντον Μπράουν, ενώ πάνω στο γραφείο του, στου Μαξίμου, ήταν ήδη επιστολή παραίτησης Ρουσόπουλου, η οποία έγινε αποδεκτή με την επιστροφή στην Αθήνα του υπουργικού κλιμακίου. Η υπουργός Εξωτερικών κ. Ντόρα Μπακογιάννη και ο υπουργός Πολιτισμού κ. Μιχάλης Λιάπης πλαισίωσαν τον πρωθυπουργό στην εκδήλωση που είχε Patron τον διάδοχο του αγγλικού θρόνου, Κάρολο, τακτικότερο επίσης επισκέπτη της Μονής Βατοπεδίου, ο οποίος βέβαια θεώρησε φρόνιμο να απουσιάσει. Ηρθε όμως μαζί με τους καλεσμένους ο τέως βασιλεύς Κωνσταντίνος μαζί με την Άννα - Μαρία, ο οποίος αντάλλαξε χειραψία με τους Λιάπη και Μπακογιάννη και με τον πρωθυπουργό στην αποχώρηση. Το πρωτόκολλο τηρήθηκε αυστηρά, όλοι οι εισερχόμενοι έλεγαν

όνομα και ιδιότητα, δίδοντας και την πρόσκληση στο κεφαλόσκαλο της επιβλητικής μαρμαρινής σκάλας του Burlington House, ο εντεταλμένος χτυπούσε κάτω την τελετουργική ράβδο και ανήγγελλε την άφιξη στον πρόεδρο της Royal Academy sir Nicholas Grinsham, ο οποίος ανήγγελλε χειραψία του καλωσορισματος! Το τι ονόματα ακούστηκαν πολύ θα ήθελα να τα είχαν ακούσει ορισμένοι συνάδελφοι που κάθονται στα γραφεία τους και σχολιάζουν όσα είδαν και κατέγραψαν οι δημοσιογράφοι - ρεπόρτερ οι οποίοι είχαν κληθεί! Πάντως, από το «Βήμα» ήταν εκεί ο δημοσιογράφος, καθηγητής της Παντείου Νίκος Μπακουνάκης, ένας τζέντλεμαν του Τύπου και η απεσταλμένη της «Καθημερινής», η οποία με τις φωτογραφίες της θα δώσει εδώ στιγμές και πρόσωπα στο Λονδίνο της κρίσης, με Ρώσους μεγιστάνες να γίνονται πρώτο θέμα στις ειδήσεις του BBC και με τον Μοχάμετ αλ Φαγέντ του «Χάρωντα» να μοιράζει στις εφημερίδες λόγους... θωπεύει σε 15χρονη μαθήτριά, στο γραφείο του, μάλιστα, στο «σχυρό της πολιτείας» στο Knightsbridge! Οι «Φίλοι του Μουσείου Μπενάκη» πλαισίωσαν την εκδήλωση με πολυάριθμες παρουσίες και έφθασαν με... πούλμαν στην Upper Brooke Str. όπου ο πρέσβης μας στο Λονδίνο κ. Βασίλης Πιστινής με τη γοητευτική σύζυγό του Ρεγγίνα, το γένος Μητσιάλη, έδωσαν δεξίωση με την ευκαιρία της έκ-

Α. «BYZANTIUM» - η μεγάλη αφίσα στην πρόσοψη του επιβλητικού Μεγάρου της Royal Academy of Arts στο Πικαντίλ. Β. Για την πρωινή ξενάγηση για τον Τύπο Νίκος Μπακουνάκης, πατήρ Θωμάς Συνοδινός, ιερέυς της Μητροπόλεως ο πρώην πρωτοσύγκελλος επί μακαριστού Χριστόδουλου. Από τους συντελεστές της Εκθέσης ο ζωγράφος Nicholas Egon, ο διευθυντής του Μουσείου Μπενάκη Άγγελος Δεληβορριάς, ο διευθυντής του Βυζαντινού Μουσείου κ. Δημήτρης Κωνσταντίνος. Γ. Ο βυζαντινός πολυέλαιος, συναρμολογημένος για την περίσταση στο Χαλμας βάζει στο κλίμα.

1. Ο χορηγός κ. Σπύρος Σταύρου Νιάρχος με την κ. Ντόρα Βυζοβίτου, γραφείου πρωθυπουργού, πρέσβης κ. Βασίλης Πιστινής, Γιάννης Ανδριανός, γραφείο Τύπου Μαξίμου. 2. Η κ. Ντόλλη Κωστοπούλου, εκλεκτή παρουσία στα εγκαίνια. 3. Η κ. Δέσποινα Γερούλιάνου. 4. Ο διευθυντής Ελληνικού Φεστιβάλ κ. Γιώργος Λούκος με την πρωταγωνίστρια Νόνικα Γαληνέα. 5. Ο πρέσβης μας στο Λονδίνο κ. Βασίλης Πιστινής με τον υπουργό Πολιτισμού κ. Μιχάλη Λιάπη.

θεσης. Γεμάτα, με συνωστισμό μάλιστα, και τα δύο σαλόνια, το επάνω και το κάτω, με την ελληνική ποροκία του Λονδίνου επίσης καλεσμένη και τους Άγγλους καθηγητές και συγγραφείς επίσης παρόντες. Πρόσωπα της επικαιρότητας του πολιτισμού, φυσικά, η πρόεδρος της Διοικητικής Επιτροπής του Μουσείου Μπενάκη κ. Αιμιλία Γερούλάνου, το γένος Καλλιγά, εγγονή του Αντώνη Μπενάκη, ο κ. Μαρίνος Γερούλανος και τα παιδιά τους Παύλος Γερούλανος, Ειρήνη και Δέσποινα Γερούλανου και ο πολύτιμος διευθυντής του Μουσείου καθηγητής Άγγελος Δηλιβοριάς, που ήταν πανευτυχής, όχι μόνο από τη μεγάλη επιτυχία της ελληνοβρετανικής συνεργασίας «κορυφής» αλλά ιδίως για το θέμα που πρόβαλλε την τόσο παραγνωρισμένη διεθνώς σημασία του Βυζαντίου στην εξάπλωση της Τέχνης και στη διάσωση των Γραμμάτων από την ρωμαϊκή - ελληνομικτή εποχή στην Αναγέννηση και στα νεότερα χρόνια του κόσμου της Δύσης». Τα εκθέματα καταλαμβάνουν τις υποβλητικά φωτισμένες αίθουσες της ΡΑΑ και δίνουν όχι μόνο την εικόνα της Τέχνης στην ακμάζουσα Κωνσταντινούπολη αλλά και την αύρα της θρησκευτικότητας που τόσο επηρέασε την εποχή, ως την άλωση της Βασιλείουσας. Επιμελήτρια της Έκθεσης, και πρωταγωνίστρια των εγκαινίων, διότι ξενάγησε τον πρωθυπουργό και τους υπουργούς, η καθηγήτρια κυρία Μαρία Βασιλάκη, με τον καθηγητή του Ινστιτούτου Κουρτώ Robin McCormack. Οι εικόνες από τη Μονή Σινά πρέπει να έχουν πλέον φθάσει και να εκτίθενται, ενώ απουσίασαν, και σχολιάσθηκαν, εκ-

6. Από τη δεξίωση στην ελληνική πρεσβεία. Η κ. Αλίκη Κανελλοπούλου, η κ. Μαρίκα Κ. Λύρα, το γένος Πατέρα, η κόρη της Καλλιρρόη Οικονόμου, ο κ. Νίκος Οικονόμου, η βυζαντινολόγος καθηγήτρια Νανώ Μανώλη Χατζηδόκη. 7. Αιμιλία Καλλιγά, πρόεδρος Δ.Ε. Μουσείου Μπενάκη με τον αρχιτέκτονα Παύλο Καλλιγά. 8. «Ταξί στο "Βυζάντιο", please», λες και σε πάει στην Έκθεση στο Πικαντίλι, ανοιχτή ως τις 22 Μαρτίου.

θέματα από το Άγιον Όρος (αχ! αυτό το Βατοπέδι!) και την Πάτμο! Ο Ναός - Θυμιάτο, ο Αρχάγγελος Μιχαήλ από το Σαν Μάρκο της Βενετίας, τα λειτουργικά σκεύη, μωσαϊκά και ψηφιδωτά, καθώς και τα λειτουργήματα από ελεφαντοστόύν τράβηξαν την προσοχή των επισκεπτών - προσκυνητών. Ακρα σιγή επικράτησε στις αίθουσες γιατί τα εκθέματα απαιτούν μελέτη και προσοχή στις λεπτομέρειες. Τα κομμάτια από τη συλλογή του Μουσείου Μπενάκη άστραψαν και πάλι με τη μοναδικότητά τους, ο δε συλλεκτικός Κατάλογος είναι αυτός που θα μείνει και μετά τις 22 Μαρτίου '09, όταν σβήσουν τα φώτα της Έκθεσης. Ιδιαίτερες ευχαριστίες και από τη Βασιλική Ακαδημία και από το Μουσείο Μπενάκη στους χορηγούς - που έκαναν πραγματικότητα την Έκθεση - άθλο, με προετοιμασία τεσσάρων ετών! - στα Ιδρύματα: Ιω. Φ. Κωστοπούλου, Α.Γ. Λεβέντη, με εκπρόσωπό του παρόντα τον κ. Γιώργο Δαυίδ, και «Σταύρου Νιάρχου», με τον κ. Σπύρο Νιάρχο να θυμίζει παλιούς ωραίους καιρούς! Την επομένη των εγκαινίων άλλη μια εξαιρετική εκδήλωση στο King's College, Λονδίνο, ήταν αυτή της Ελληνικής Αρχαιολογικής Επιτροπής (στο Ηνωμένο Βασίλειο), θυγατρικής της Ελληνικής, με πρόεδρό της την κ. Matti Egon, που προσκάλεσε τον Εφορο Ακροπόλεως δρ Αλέξανδρο Μάντη και έδωσε διάλεξη με θέμα «Τα Νέα Ευρήματα της Γλυπτικής του Παρθενώνα», τονίζοντας τη σημασία να έχουμε την πλήρη εικόνα όλων των γλυπτών του, στο νέο Μουσείο της Ακροπόλεως, που είναι πλέον πιθανό να τα δεχθεί! Η Ελλάδα, όχι μόνο δεν μας «πλήγωσε», αντίθετα μας έκανε περήφανους στον τομέα Τέχνης - Πολιτισμός στο Λονδίνο!

Ο δρ Αλέξανδρος Μάντης δέχεται συγχαρητήρια από τον Λόρδο Snodgrass, ητη φωτισμένη διάλεξη που έδωσε στην Αγγλική για τη συναρμολόγηση των γλυπτών.

6

Ο πρόεδρος της Βασ. Ακαδημίας Τεχνών sir Nicholas Grimsham προλογίζει την έκθεση και καλεί... τον πρωθυπουργό κ. Κώστα Κραμανλή να την εγκαινιάσει.

Η σημασία να εκθέτεις τέχνη και να μην εκτίθεται, σε μια φωτογραφία αινιγματική από την ξενάγηση του πρωθυπουργού Κώστα Κραμανλή από την καθηγήτρια Μαρία Βασιλάκη.

ΥΠΕΞ κ. Ντόρα Μπακογιάννη, ΥΠΠΟ κ. Μιχάλης Λιάπης επίσης στην ξενάγηση. Ο τ. βασιλεύς Κωνσταντίνος με την Άννα - Μαρία προσήλθαν στην έκθεση όπου τους υποδέχθηκαν η πρόεδρος Δ.Ε. του Μουσείου Μπενάκη κ. Αιμιλία Γερούλάνου και ο πρόεδρος της Βασ. Ακαδημίας sir Nicholas Grimsham.

Ο καθηγητής Δ. Παντερμαλής, πρόεδρος του Μουσείου Ακροπόλεως, ο χορηγός κ. Γιώργος Δαυίδ του Ιδρύματος Α.Γ. Leventis, η λαίδη Colette και ο πρώην πρόεδρος στην Αθήνα sir Michael Llewellyn Smith.

Η επιμελήτρια της Έκθεσης κ. Μαρία Βασιλάκη μιλάει στην Ελένη Μπίστια της «Κ» στα εγκαίνια.

7

8